

Zámery pre zákon o kultúre

Ako na systémové
zmeny podmienok pre
subjekty v kultúre

Zuzana Ivašková

Ministerstvo kultúry SR

Dobre
spravovaná
kultúra

18. 9. 2023

Hlavný organizátor:

Spolupráca:

PKKP

ikp

ÚRAD SPLNOMOCNENCA VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PRE ROZVOJ OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

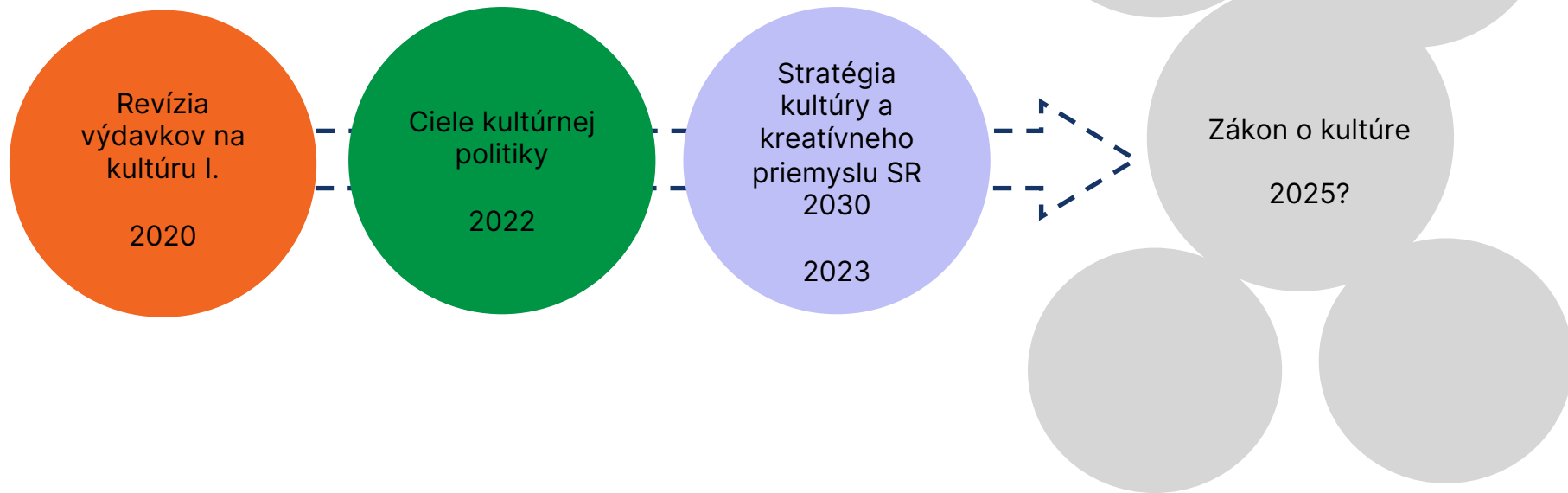
NA AKÉ PROBLÉMY REAGUJE

- X nepoznáme všetkých aktérov a aktérky pôsobiacich v kultúre
- X nedostatok systémových nastavení umožňujúcich viaczdrojové financovanie v kultúre
- X chýbajúci zákon o sponzoringu v kultúre
- X nízky objem prostriedkov z verejných zdrojov určených na kultúru
- X súťaž o limitované zdroje
- X nízke finančné ohodnotenie pracovníkov a pracovníčok v kultúre
- X oslabené inštitúcie - slabé zázemie pre činnosť, chýbajúce personálne kapacity
- X absencia mechanizmov a štandardov pre rozvoj organizácií
- X asymetrické postavenie a financovanie nezriadovanej kultúry

ČO MÁ PRINIEST

- súčasť dobudovania legislatívneho prostredia kultúry
 - prepojí celý sektor kultúry a KKP v podobe strešného zákona
 - prispeje k systémovým riešeniam v rámci kultúrnych politík
- ✓ vymedziť verejný záujem v kultúre
 - ✓ zadefinovať osoby v kultúre
 - ✓ upraviť náležitosti právnych vzťahov pri kultúrnej činnosti
 - ✓ systematizovať financovanie kultúry
 - ✓ sprehľadniť pôsobnosť orgánov verejnej moci v oblasti kultúry

ČO DNES VIEME

KOMPONENTY

IDENTIFIKÁCIA SUBJEKTOV V
OBLASTI KULTÚRY

DEFINÍCIA FYZICKÝCH
OSÔB V KULTÚRE

DEFINÍCIA PRÁVNICKÝCH
OSÔB V KULTÚRE

SYSTÉM FINANCOVANIA KULTÚRY A
PRÁVNE VZŤAHY

VYMEDZENIE VEREJNÉHO ZÁUJMU V
OBLASTI KULTÚRY

Verejný záujem

Obhajovať kultúru ako celok a vyžadovať jej podporu z verejných zdrojov, nie je možné bez pomenovania verejného záujmu v oblasti kultúry.

Verejný záujem v oblasti kultúry je úzko spätý s cieľmi kultúrnej politiky. Predstavuje akúsi **širšiu definíciu toho, čo považuje štát za podstatné chrániť a rozvíjať v prospech verejného dobra**. Je základom vízie toho, akú kultúru chceme.

Verejným záujmom v oblasti kultúry je zabezpečovanie kvality a dostupnosti kultúrnej ponuky, ktorá prinesie pozitívne spoločensko-ekonomické dopady, prostredníctvom:

- podpory slobodnej umeleckej tvorby;
- kultivovania záujmu o kultúrne a spoločenské dianie;
- skúmania presahov kultúry, kreatívneho priemyslu a spoločnosti;
- ochrany a rozvoja širokej siete kultúrnej infraštruktúry a kultúrneho dedičstva;
- efektívnych činností kultúrnych inštitúcií zameraných na občana

tak, aby sa

- zabezpečila sloboda, spoločenská súdržnosť, spoločenská dôvera, občianska angažovanosť a spoločná identita;
- dosahovala vysoká kvalita života a zdravia pre všetkých;
- rozvíjali spoločenské hodnoty tolerancie, vzájomného rešpektu a pochopenia;
- umožnila seberealizácia a rozvoj tvorivosti, kritického myslenia, komunikačných, kreatívnych a umeleckých zručností;
- budovala udržateľnosť kultúry a jej okolitého prostredia, s ktorým je neoddeliteľne spätá;
- prispievalo k sociálno-ekonomickému rozvoju pri zvyšovaní konkurencieschopnosti a kultúrnej úrovne krajiny;
- podporovali podmienky pre rozvoj medzinárodnej spolupráce a porozumenia prostredníctvom slovenskej kultúry v zahraničí.

ČO RIEŠIME V RÁMCI ZÁMEROV?

Fyzické
osoby v
kultúre

OKRÚHLÝ STÔL I

Právnické
osoby v
kultúre

OKRÚHLÝ STÔL II

Spôsoby
financovania v
kultúre

OKRÚHLÝ STÔL III

Fyzické osoby v kultúre

- ✓ definovať umelca/umelkyňu a kreatívneho pracovníka/pracovníčku
 - ✓ navrhnúť spôsob verifikácie a udeľovania štatútu umelca/umelkyne a kreatívneho pracovníka/pracovníčky
 - ✓ zmapovať nespravodlivé pracovné podmienky na trhu.
1. široká definícia pracujúcich v KKP
 2. zoznam povolání v KKP
 3. spôsoby preukazovania práce v KKP
 4. pracovné podmienky v KKP v EÚ

Právnické osoby v kultúre

- ✓ definovať právnické osoby činné v KKP
- ✓ navrhnúť spôsob verifikácie a registrácie
- ✓ posúdiť vhodnosť právnych foriem pre kultúrne inštitúcie

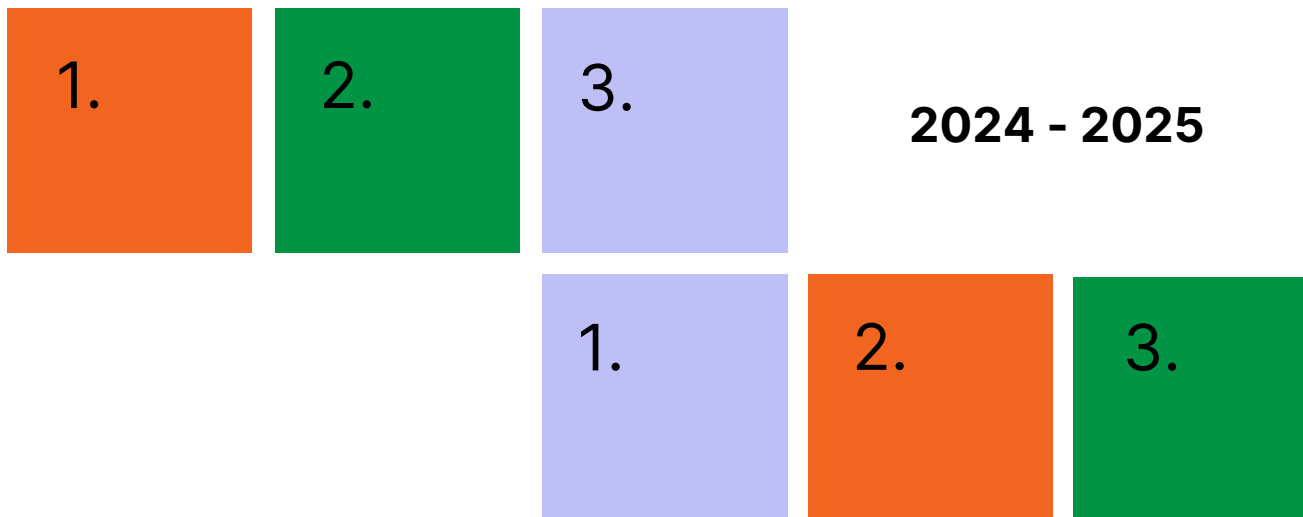
1. definícia právnických osôb v kultúre a kreatívnom priemysle – návrh na základe medzinárodného porovnania
2. zoznam registrov a zoznamov PO a FO v KKP
3. analýza bariér rozvoja kultúrnych organizácií v nadväznosti na právne formy

Spôsoby financovania v kultúre

- ✓ zmapovať a vyčíslit finančné zdroje subjektov kultúry a kreatívneho priemyslu
- ✓ vypracovať návrh doplnkovej formy financovania kultúry a kreatívneho priemyslu
- ✓ vypracovať návrh na stimuláciu súkromných prostriedkov v kultúre

1. spôsoby financovania kultúry a kreatívneho priemyslu
2. ideový zámer k sponzoringu v kultúre
3. návrh mandátu revízie výdavkov II
4. financovanie služieb vo verejnom záujme (ÚS ROS)

KOMPONENTY fungujú aj samostatne

ČO OSTÁVA OTVORENÉ

- zhodnúť sa na definíciách a pravidlách pre subjekty v kultúre
- nastaviť systém verejného financovania ako jeden komplementárny model
- spoločne advokovať v prospech zvýšenia verejných zdrojov v kultúre (viac investícií do kultúry)
- rozvíjať nadrezortný princíp - prepájať kultúrne politiky so sociálnymi politikami, daňovými politikami, politikami vzdelávania

O ČOM POTREBUJEME DISKUTOVAŤ

Zámery pre zákon o kultúre

- hľadanie rovnováhy pre celé prostredie kultúry (jeden ekosystém)
- čo presne znamená udržateľnosť a ako ju chceme dosiahnuť?
- pomenovať explicitnejšie kde vidíme rolu štátu, samosprávy a subjektov súkromného práva pri napĺňaní cieľov kultúrnej politiky
- ako dosiahnuť väčšiu spoluprácu v prostredí s dominanciou súťaže?
- nároky na kvalitu riadenia, relevanciu výstupov a na seba navzájom

BEZ ČOHO TO NEPÔJDE

- ✓ v štruktúrach ministerstva kultúry etablovať strategické riadenie a modelovanie transformačných procesov v rezorte

- strategické riadenie na MKSR
- implementačná jednotka – interné kapacity
- stále expertné skupiny a nadštandardná spolupráca
- súčinnosť samosprávy a spolupráca všetkých inštitucionálnych prvkov kultúrneho systému
- kontinuita procesov – nestratiť ciele zo zreteľa, implementovať ich do politík
- merateľné ukazovatele sú zavádzané tak, aby boli metodicky uchopené a existujú kapacity na ich sledovanie a vyhodnocovanie
- akčný plán – monitorovaný a vyhodnocovaný

2005

Stratégia štátnej
kultúrnej politiky

MKSR

- dobudovať komplexný systém podpory umenia a kultúry v neštátnej sfére
- vytvoriť komplementárne mechanizmy na zabezpečenie neselektívnych (automatických) foriem podpory vybraných kultúrnych procesov
- využiť možnosti, ktoré poskytujú neziskový sektor a podnikateľské prostredie na transformáciu inštitúcií a na výkon čiastkových úloh spojených s implementáciou kultúrnej politiky
- zaviesť sponzoring v oblasti kultúry
- postupne decentralizovať, resp. transformovať systém rozpočtových a príspevkových organizácií rezortu
- v štruktúrach ministerstva kultúry etablovať zložky pre strategické plánovanie a modelovanie transformačných procesov v rezorte
- dokončiť decentralizáciu a stabilizáciu kultúrnej infraštruktúry

Ciele pre dizajn zapájania partnerov MK SR

Zvýšiť dôveru v implementáciu stratégie jasným systémom možnosti zapojenia sa aj pre interných aj externých aktérov.

www.strategiakultury.sk

- Zaviest' princíp rozhodovania na základe dát a v spolupráci s aktérmi.
- Aktérov zodpovedných za napĺňanie cieľov dostať pravidelne "za jeden stôl".
- Posilniť medzirezortnú a medzisektorovú spoluprácu.
- Zvolávať ľudí účelne, aby mali jasnú rolu a informácie, ako sa úlohy, na ktorých pracujú vyvíjajú.
- Širokú odbornú obec pravidelne informovať.

MOŽNOSTI ZAPOJENIA

- MK SR pripravuje nový dizajn participácie pre realizáciu Akčných plánov SKKP2030
- vychádza z komunikačných nástrojov tvorby stratégie (Fórum, Platforma KKP)
- **adresné oslovenie**

VÍZIA 2030

Stratégia kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030

- ✓ Zlepší sa legislatívne prostredie práce a tvorby v kultúre a kreatívnom priemysle, jednotlivci/jednotlivkyne a organizácie budú mať udržateľnejšie a dôstojnejšie podmienky pre slobodnú kreatívnu a odbornú činnosť.
- ✓ Financovanie kultúry a kreatívneho priemyslu bude kombinovať verejné a súkromné zdroje.
- ✓ Štátna kultúrna politika bude participatívne zapájať do tvorby kultúrnej politiky všetkých relevantných aktérov a aktérky.

2030

Stratégia kultúry a kreatívneho priemyslu SR 2030

Do roku 2030 vznikne vízia a akčné plány rozvoja **19 kultúrnych politík na základe dát a participatívneho procesu** s odbornou verejnosťou a plán rozvoja všetkých zriadených organizácií MK SR

Podiel exportu kultúry a kreatívneho priemyslu **na celkovom exporte sa zvýši** z 0,26 % (2019) na 0,35 %

Zníženie investičného dlhu v rezorte kultúry oproti investičným potrebám vo východiskovom stave – z 883 mil. EUR (2022) na 243 mil. EUR

Podiel populácie, ktoré súhlasí, že iným **ľuďom je možné veriť** stúpne v roku 2030 na súčasný priemer EÚ (37 %), zo súčasných 21,4 % na Slovensku (2017)

Dobre spravovaná kultúra je:

Efektívne financovaná kultúra

Dôstojná kultúra

Kvalitná kultúra

Inkluzívna kultúra

Rešpektovaná kultúra

Zodpovedná kultúra

**Ďakujem za
pozornosť**

Zuzana Ivašková

Ministerstvo kultúry SR
zuzana.ivaskova@culture.gov.sk

**Dobre
spravovaná
kultúra**

18. 9. 2023